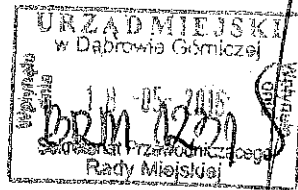

Dąbrowa Górnicza dnia 2016-05-18 r.

S. P. Prezydent
[Signature]

BRM.0003.1060.2016

Imię Jerzy

Kancel. Organizacyjny

Nazwisko Reszke

wpłynęło dnia... 20.05.2016 ASB

INTERPELACJA

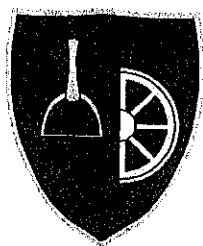
.....
Dotyczy: program badań środowiskowych i zdrowotnych

Uzyskane odpowiedzi na pytania w sprawie programu badań, który miał być realizowany w Strzemieszycach Wielkich i Małych pozwalają na wysunięcie wniosku, że program praktycznie nie będzie realizowany. W imieniu Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce przekazuję apel skierowany do Ministra Środowiska o realizację programu i o spotkanie w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości. Z prośbą o poparcie apelu stowarzyszenia zwracam się do Pani Przewodniczącej Rady Miejskiej i do Pana Prezydenta.

Zał.:

Pismo Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce

[Signature]

Stowarzyszenie Samorządne Strzemieszyce

42-530 Dąbrowa Górnicza-Strzemieszyce ul. Warszawska 43b
WWW.strzemieszyce.info

Tel. 600281990
Email: samorzadne.strzemieszyce@gmail.com

Dąbrowa Górnicza, dn. 2016-05-11 r.

Minister Środowiska

Pan Prof. dr hab. Jan Szyszko

Warszawa

Dot.: petycja o przystąpienie do realizacji Programu „Ocena środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Strzemieszyce Wielkie i Małe”

Zwracamy się z wnioskiem o powrót do rozmów i do realizacji Programu „Ocena środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Strzemieszyce Wielkie i Małe”. Mieszkańcy Strzemieszyce zostali oszukani. W listopadzie 2014 roku w Dąbrowie Górniczej miały miejsce masowe protesty mieszkańców przeciwko sprowadzeniu toksycznych odpadów z Salwadoru. Efektem protestów było wycofanie się firmy SARPI ze spalania odpadów, ale protesty pozwoliły na nagłośnienie w całej Polsce problemów ochrony środowiska i niespotykanej w skali Europy degradacji terenów Dąbrowy Górniczej spowodowanej skumulowaniem w jednym miejscu kilkudziesięciu zakładów o dużej emisji zanieczyszczeń, jak np. huta ArcelorMittal Poland, Koksownia Przyjaźń, huta szkła i zakłady przerobu szkła Saint Gobain, dwa wysypiska odpadów komunalnych, składowisko odpadów hutniczych, dwa zakłady mechaniczno-biologicznego przerobu odpadów komunalnych, zakład produkcji stłuczki szklanej DSS Recykling i wiele innych.

Dzielnica od kilku lat jest miejscem opadów pyłu. Mieszkańcy nie mogą otrzymać od instytucji powołanych do kontroli środowiska odpowiedzi, jakie jest źródło pochodzenia pyłu oraz w jaki sposób zagraża on zdrowiu ludzi. Kuriozalne są odpowiedzi lekarzy w przychodniach, żeby nie ruszać gałką oczną, bo w oku są drobiny szkła. Coraz więcej jest również miejsc, w których hałas uniemożliwia normalne życie. Dotyczy to zarówno hałasu przemysłowego, jak i drogowego.

Dzięki pomocy posłów na Sejm RP, przede wszystkim Pani Poseł Beaty Kempa, przedstawicielom Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce umożliwiono wysłuchanie publiczne przed sejmową Komisją Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 163) w dniu 3 grudnia 2014 r. Podczas swoich wystąpień skupiliśmy się przede wszystkim na pokazaniu degradacji środowiska i trudnych warunków dla życia dla mieszkańców. Efektem naszego wystąpienia była konferencja w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Środowiska, władz samorządowych, przedstawicieli instytucji ochrony środowiska, kierownictwa firmy SARPI i organizacji społecznych. Stowarzyszenie Samorządne Strzemieszyce zaprosiło na spotkanie jako eksperta Panią Prof. Danutę Śvach-Mielżyńską z Instytutu Medycyny Pracy, wówczas konsultanta krajowego. Pani Profesor zaproponowała opracowanie szerokiego programu badań środowiskowych i zdrowotnych, który pokaże rzeczywisty stan środowiska i zdrowia mieszkańców. Obecny na spotkaniu Wiceminister Pan Janusz Ostapiuk zobowiązał się do sfinansowania programu.

Program został opracowany i przedstawiony Ministrowi Środowiska. Jest to wymieniony wyżej projekt badawczy pt. **Ocena środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Strzemieszyce Wielkie i Małe** przygotowany pod kierunkiem dr hab. n. med. Danuty Mielżyńskiej-Śvach we współpracy z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze, Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział w Krakowie oraz Urzędem Miasta Dąbrowa Górnicza. Wartość projektu 5,5 mln zł, czas realizacji 3,5 roku.

Dla obszaru Strzemieszyc przeprowadzono dotychczas wiele badań. Przedstawiają one jednak wyrywkowo dane o stanie środowiska. Kompleksowych badań ludności nie przeprowadzono. Brak jest również badań, które dokładnie pozwoliłyby na ocenę stopnia degradacji środowiska. Do najważniejszych badań, które są dostępne, zaliczamy:

- Badania powietrza prowadzone przez WIOŚ Katowice
- Mapę Geochemiczną - arkusz Strzemieszyce M-34-63-B-a
- PATRYCJA KUNA Główny Instytut Górnictwa w Katowicach Zakład Monitoringu Środowiska Laboratorium Analiz Związków Organicznych ZANIECZYSZCZENIE WYBRANYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA PRZEZ WIELOPIERŚCINIOWE WĘGLOWODORY AROMATYCZNE (WWA) W DĄBROWIE
- OŚRODEK BADAŃ I KONTROLI ŚRODOWISKA „Badania gleb na terenie gminy Dąbrowa Górnicza” na zlecenie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej
- Badanie w ramach prac Uniwersytetu Jagiellońskiego - Wydział Biologii i Nauk o Ziemi Biologia i geografia Specjalność: biologia środowiskowa „Wstępna ocena zanieczyszczenia powietrza Dąbrowy Górniczej z zastosowaniem transplantomatów

porostów *Hypogymnia physodes*" OLGA HALEJAK pod kierunkiem Pani Prof. Dr hab. Katarzyny Sawicka-Kapusta

Szczególnie ważne są badania przeprowadzone pod kierunkiem Pani Prof. Katarzyny Sawickiej-Kapusta na porostach. Badania te, chociaż nie pokazują skażenia ilościowego, jednak jako metoda porównawcza wykazały niewspółmiernie dużą akumulację pierwiastków w stosunku do obszarów uważanych za czyste.

Badania pokazują, że na tym terenie nie powinno się żyć i mieszkać.

Skażenie środowiska w Strzemieszycach charakteryzuje się przede wszystkim dużym zróżnicowaniem ze względu na ogromną kumulację przemysłu. Dlatego operowanie średnimi pomiarami jest często mylące, ponieważ lokalnie występują bardzo duże stężenia. Problemem, jaki pojawił się w ostatnim okresie, są dzikie wysypiska odpadów komunalnych i przemysłowych. W ostatnim okresie Stowarzyszenie Samorządne Strzemieszyce zgłosiło do różnych instytucji 15 takich wysypisk. Stanowią one ogromne zagrożenie dla środowiska i zdrowia mieszkańców. To ogromne zagrożenie skażenia wód podziemnych.

Program badań po roku ustaleń i przerzucania pomiędzy ministerstwami oraz po poważnym ograniczeniu zakresu badań został w końcu umieszczony w Ministerstwie Zdrowia. Sprawy przybrały kuriozalny obrót po zmianie władz w wyniku wyborów. **Pani Poseł Beata Małecka-Libera, która jako Wiceminister Zdrowia brała udział w tych ustaleniach w obecnej kadencji zwróciła się z interpelacją o wyjaśnienie, kiedy program będzie realizowany. Zarówno sam fakt wystąpienia z interpelacją, jak i odpowiedź są kuriozalne. Cytujemy: „Odpowiedź na interpelację nr 1565 w sprawie projektu badawczego dotyczącego oceny środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Zagłębia Dąbrowskiego- Odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Marek Tombarkiewicz Warszawa, 31-03-2016**

...W swoich stanowiskach Minister Zdrowia wielokrotnie informował, że warunkiem realizacji ww. projektu musiałoby być objęcie badaniami większego obszaru Polski lub zwiększenia zasięgu projektu do ogólnokrajowego.(...)

Mając powyższe na uwadze, trudno w tej chwili stwierdzić definitywnie czy i w jakiej formie ww. projekt badawczy będzie realizowany.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia   MINISTRA ZDROWIA   PODSEKRETARZ STANU
                               Marek Tombarkiewicz”

Był program, było ogromne społeczne poruszenie mieszkańców, były media. Była publiczna deklaracja Pana Wiceministra Janusza Ostapiuka, że program będzie realizowany i są w Ministerstwie Środowiska na niego pieniądze! Jest ogromne skażenie środowiska i ludzie chorują. Nie ma programu i nie ma nadziei że będzie lepiej. **Kto oszukał ludzi dając tę nadzieję? Czy mamy rozumieć, że Państwo Polskie nie dba o zdrowie obywateli. Program badań nigdy nie był**

sprawą polityczną! Uważamy, że jest ciągłość władzy i podjęte zobowiązania obowiązują. Możemy śmiało powiedzieć, że **drugiego tak skażonego miejsca jak Strzemieszyce w Europie nie ma**. Czy to dlatego ucieka się od odpowiedzialności przed obawą, że może w badaniach wyjdą sprawy niewygodne i okaże się, że tak **wysoka zachorowalność na alergię, nowotwory i choroby układu krążenia ma swoje źródło w zanieczyszczeniu środowiska?** Jako mieszkańcy mamy prawo wiedzieć, co nam zagraża. Jest oczywiste, że łatwiej jest leczyć, znając źródła i przyczyny chorób.

Protesty, które podjęło Stowarzyszenie Samorządne Strzemieszyce spowodowały wzrost zainteresowania sytuacją w Strzemieszycach w całej Polsce. Nawiązaliśmy kontakt z różnymi środowiskami naukowymi. Efektem tych kontaktów była praca magisterska i badania wykonane przez Uniwersytet Jagielloński. Obecnie zostały uruchomione trzy kolejne prace realizowane przez Uniwersytet Śląski. Są również wykonywane inne badania. Zbieramy ankiety o stanie zdrowotnym mieszkańców.

Te badania na pewno spowodują, że wiedza o stanie zdrowia i środowiska będzie coraz większa. **Priorytetowym celem pozostanie jednak szeroki program badań, który połączy wszystkie uzyskiwane wyniki i informacje**. Po upływie roku, jaki upłynął i wobec prowadzonych działań konieczne jest ponowne spotkanie w celu przywrócenia działań mających na celu doprowadzenie do realizacji programu oraz włączenie do niego środowisk naukowych, które w tak znacznym stopniu zaangażowały się w badanie w Strzemieszycach.. **Oczekujemy na odpowiedź, kiedy takie rozmowy i w jakim terminie mogą zostać przeprowadzone**. Odpowiedź na nasz apel traktujemy jako **rzeczywiste zrealizowanie DOBREJ ZMIANY w traktowaniu człowieka i podejścia do jego problemów**. Poza wielką polityką, ale w duchu zrozumienia problemów zwykłych ludzi. Oczekujemy, że po roku zwodzenia nas przez rząd PO-PSL nareszcie doczekamy się, że nasze dzieci dostaną nadzieję na życie w innym środowisku i uzyskają pewność, że występujące zagrożenia zostaną zidentyfikowane.

Apelujemy do wszystkich środowisk, zwłaszcza do parlamentarzystów, którzy licznie przyjeżdżali do Strzemieszyc i znają nasze problemy o poparcie naszego apelu o przystąpienie do Programu „Ocena środowiskowych zagrożeń zdrowia mieszkańców Dąbrowy Górniczej ze szczególnym uwzględnieniem dzielnicy Strzemieszyce Wielkie i Małe”. To program istotny nie tylko dla Strzemieszyc, ale dla całego Zagłębia Dąbrowskiego.

Dużo problemów Strzemieszyc wynika z **braku precyzyjnych przepisów prawa lub często z ich braku**. W Polsce obecnie jest kilkadziesiąt miejsc, w których dochodzi do protestów mieszkańców. Nigdzie nie ma jednak takiego nagromadzenia konfliktów jak w tym miejscu, bo nigdzie nie ma takiej koncentracji przemysłu. **Strzemieszyce są dobrym przykładem do wskazania koniecznych kierunków zmian w prawie, które zmieniają warunki życia mieszkańców i zapewnią im ochronę**.

Z poważaniem

Zarząd Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce

Jan Kozłowski

Andrzej Kozłowski
Janusz Boguski
Mariusz Mielczarek